

საქრებულო

იაკობ გოგებაშვილის ავადმყოფობა. ორი კვირაა, თურმე...

საქრებულო. მისი მისწრაფება...

ფელსია; ღარიბ-ღატაკ გლეხ-კაცობისათვის ერთადერთი ხელშესაწყობი სამრეწველო სკოლები, ვითომ-და ამათ უფარვისათვის, ნამდვილად კი თავიანთ სიზარმაცი-სა გამო და ზოგ შემთხვევაში იმიტომაც, რომ ეს სკოლები, განსაკუთრებით ქალაქში, უზარმაზარ ტრეზორებს დაქირავებულ მღვდლებს მსუბუქად გაკვეთილების ძღვევაში, ცუდად არ იყოს, ხელს უარავენენ. განა დაკვირვებულ სამრეწველო სკოლების შესახებ სინოდალურ თანხის კრედიტი სულ ბერძნების სამრეწველოში გადაიტანა გამოიტანეს, სადაც დღეს ქალაქის პატრონული მსოფლიოება თავის უპრობლე-ლებს სხნის და პატრიოტულ დემონსტრაციებს ახდენს.

რუსები და სხვებიც ჩვენზე ბევრად უინარსიანი აღმოჩნდნენ, ისინი მრავალ-ფეროვანი არიან, მათში ყველა მიმართულების ადამიანს იპოვით, ჩვენში კი სულ ყველაში მარცხენა ფეხზე შემდგარიან, თუ არა და გაშვებულად ჯამუშობენ, ან და მამა-პაპულად ადგილ-მამულის უტოვლებზე გაყვების საქმეში დალაღობენ. ვის ეკადრება ეკლესიაში შესვლა, გალოცა, მღვდლებთან საქმის დაჭერა, — ეს ხომ კლერიკალიზმის მიმდევრობა იქნება, პარტიულ დისციპლინის დარღვევა, — პრინციპების დაღიანება...

ბ-ნი კარგარეთელი სასულიერო სემინარიის და სასულიერო სასწავლებლების უკუყენებს, რომ გალობის საქმე მათში უნდუმად მდგომარეობაშია და ბრალს სდებს ვინაღაც უდიდობაზე. მასწავლებლებს... რომ ხსენებულ სასწავლებლებში დიდი ხანია, რაც ქართულის არაფერი აღარ ვითარდება, მათში ქართული სული მინდობდა და მთელ ამ უწყებების სასწავლებლებს უუფლებარო მიმართულება აქვთ მიცემული მდებარე, ეს დიდი ხანია ვიცით, ამის ასახსნელი მიზეზიც ხელთა გვაქვს — ის, რომ ეს სასწავლებლები რუს ბერობის ბიუროკრატის ხელშია, რომელიც მათ იყენებს ჩვენად გადასავარდნად იარაღებად: მაგრამ ვერ გავიგია რა ემართება იმ სასწავლებლებს, რომელნიც ქართულ სასწავლებლებად ითვლებიან, რომელიც ბიუროკრატის სასტიკ კონტროლის გარეშე იწყობებიან, რომლებშიც დაუბრალოდ უმოდებელი ივარჯიშოს ქართულმა წირვა-ლოცვამაც და საეკლესიო გალობამაც! ჩვენ სახეში გვაყავს სათავად-აზნაურო გიმნაზიები ტფილისში და ქუთაისში. რას აკეთებენ აქ ან გალობის განსვითარებულად, ან რაიმე ერთგულ კულტურის დასაწერად? აქედანაც მთავრობის ჩინოფიკი-ბის მაძიებელთ უშეგებო, მხოლოდ იმ განსხვავებით, რომ მათი აღზრდა მთლად ჩვენს ხარჯზე და უფრო ძვირად გვაჯდება, ვიდრე მთავრობის სასწავლებლებს... კლერიკალი-ბაში ნუ კი ჩამომართმევს მკითხველი და მე უჩვეულ ქართულ გიმნაზია — სასწავლებლების ხელმძღვანელთ, მათ, რაც შეიძლება მალე, გაიჩინონ თავიანთი ეკლესიები, მოიწვიონ შესაფერი მოძღვრები, შესაფერ გალობის მასწავლებლები, რომელნიც გამართ-ვენ ქართულ ხოროს, როგორც ოთხ-მანზე, ისე ტკბილ ქართულ სამხმზე. ასეთი ხორა უნდა შესდგეს სასწავლებლებში რამდენიმე, რომ კვირა-უქმე დღეებზე ქართულ სამრეწველო ეკლესიებშიც იგზავნებო-დნენ ხოლმე და ამ სახით პრაქტიკულ ნიადაგზე დადგეს ეროვნულ ეკლესიის და გალობის დაცვის საქმე.

მაშ სად უნდა ვარჯიშდებოდეს ქართული წირვა-ლოცვა, მწიგნობ-რობა-გლობა, თუ არ ქართულ სასწავლებლებში?!

ხოლო რა მღვდელი მოკვება ახალ ექსპროსის ქართულ გალობის შე-სახებ მწყემს-მთავრულ მზრუნველო-ბას, ამას ახლო მომავალი გვეტყვის...
წ. ნარიძე

გორიც გამოუმდგანდა აწ ისტო-რიულ „პრესის სინდიკატს“. ჩვენის აზრით, „პრესის“ ინტერესების და-ცვის უფრო უნდა გაემზებებინა ქართველი მღვდლები ქართულ გალობის ეკლესიებში გასაჩივრებლად, რომ მათთან მეტი ხალხი მისული-ყო და მეტი შემოსავალი მიეცა მათთვისაც და რწმუნებულ მათდამი ტაძრებისათვისაც. მაგრამ სრულ-მით წინააღმდეგა ვხედავთ: ამიტომ „სულიერ მამების ჯიბეში“ ნუ მო-ესძებნით ხი. ლმე ქართულ გალობის ბოლო მოღების უმთავრეს მიზეზს. ამის მიზეზი უფრო ღრმა არის, — სახელად ჩვენი მღვდლების მოქა-ლაქობრივი მოუზონებლობა, საზო-გადო საქმისადმი აპათია, შეუგნებ-ლობა იმ განსაცდელისა, რომელიც ასეთ აპათიის შედეგად მოჰყვება ეროვნულ ეკლესიის გასანაივებ-ლად, რომელმაც თუ ასე წაივია, საქმე, ადგილი უნდა დაეთმოთ სხვებს, გარეშეებს. ჩვენებურ მღვ-დლებს ზოგს არა სურთ, ხოლო უმე-ტეს ნაწილს არც შეუძლიანთ გა-არდონ რამე ეროვნულ ეკლესიურ ცხოვრების მოსაწყობებლად. მით უმეტეს, რომ ასეთი დაუდევრობა მათი თითქმის შეუქმნველი რჩება, ვისგანაც ჯერ არს, პირიქით, რაც უფრო ცუდად აქვთ თავიანთი სა-ქმე დაყენებული, მით უფრო სან-დო პირად ითვლებიან ასეთი მოძ-ღვრები, მათ თავიანთ დროზე არც ჯილდოები აკლდებათ...

ბ-ნი კარგარეთელი სწერს: „ხო-როს უყოლობა ერთ უმთავრეს მი-ზეზთაგანია იმისა, რომ მრევლი სა-მუდამოდ დაუფრთხა ქართულ ეკ-ლესიას“. ჩვენის აზრით უფრო ღო-გიკური იქნება და სიმართლესთან შესაბამი, თუ ამ წინადადებას ამ სა-ხით შევებრუნებთ: მრევლის სამუ-დამო დაფრთხობა ქართულ ეკლესი-ლიდან არის ერთადერთი მიზეზი მასში ქართულ გალობის უქონლო-ბისა და მთელ ჩვენ ეკლესიურ ცხოვრების დაშლა-დაფუჭებისა!

მართლაც, სანამ ქართველი მრე-ველი ელტოდა ეკლესიას, სანამ ეკ-ლესია ეროვნულ ნიადაგს არ იყო მოწყვეტილი, სანამ მასში ქართულ ერო პოპულარ სულიერ კაცო-ფილებას, სანამ სამღვდლოებაც მხოლოდ ჯიბის ინტერესებით არ იყო ჩანთქმული, თან საქმიანობის უნარიც და სურვილიც ჰქონდა, მა-ნამ ეკლესიები მლოცავებით იყე-ნენ სახე; გარნა ეს მოაწმუნენ თვის წირვად ვაპოპოპულენდ ხო-ლმე არა ერთ-ორ ტკბილად მგა-ლობელ გუნდს, რომელიც უსალ-მუნებდა მათ სულსა და გულს. ეს მგლობელთა გუნდი დაქირავებულ-ნი როდი იყვნენ, ისინი მოწოდ-ებით მგლობდნენ იყვნენ. ესეა კი ქართველები ისეთ უფებებზე დადევ-ქით, რომ ქული შეგვივადოთ, არ შევალთ ეკლესიაში მის გამოსა-ტანად!

სულ სხვა სურათს ვხედავთ ჩვენ რუსულ სამრეწველოებში, როგორც ქალაქებში, ისე სოფლებში. იქ ხა-ლიც დადის ეკლესიაში, მგლო-ბლებიც ჰყავთ ქართულ და უქირო-დაც. ქალაქის თითქმის ყველა უბა-ნში იპოვით დღეს ვერც წოდებ-ბულ „ლიბრეტლების ხორბებს“, რომელშიც ხშირად შეხვდებით ქართველ ჩინოფიკ-ინტელიგენტ მგლობლებსაც. ამათ ესირცხვებო ქართულ გუნდში შესვლა და იქ ხმის ამოღება; აქ კი ლობჯობა მენ-კილდე.

მიზეზი ყველა ამისა, ჩვენის აზ-რით, არის ის გარემოება, რომ რუსულ ეკლესიებს ჰყავს მთა-ზე მზრუნველი უფროსი, ბაი-რადტარი, რომელიც სასტიკი და-ვალ-ყურს ადევნებს სამრეწველო ეკლესიების მღვდლებს, რომ მათ წე-სიერად ან თავის დროზე ასრუ-ლონ წირვა-ლოცვა, მუდმივი ხო-რო იყოლონ, ახლო-თაობას პირ-ველ დაწყებით სკოლებშივე შესა-ლონ საეკლესიო გალობა. ჩვენმა მღვდლებმა უცად მიჰქეტ-მოჰქეტს როგორც ქალაქში, ისე ბევრ სო-

ენერგიულად წამკვებელ, გულ-შემატკვიარ უფროსი უყულობა, დაწესებულ საქმეს თავშივე უღებდა ბოლოს...
ჩვენ ისიც ვიცით, რომ ქართ-ველთა საეკლესიო საქმის წამო-ყენების ზეგავლენ ით ქართული ხო-რო, ბ-ნ მონადირაშვილის ლო-ტბარობით, კარგა ხანს გალობდა სიონის ტაძარში, სადაც მან, გვე-გონა, შოქალაქობრივი უფლება მო-აზრება. მაგრამ ამ ერთი წლის წინად ტაძრის კრებულმა ხსენებული ხო-რო დაითხოვა. — ქართულმა გლო-ბამ ხალხი ვერ მოიზიდაო (დალო-ცვილები, — არ დააცადენენ ცო-ტარს), არა თუ ვერ მოიზიდა, ვინც დალოდნენ — მორწმუნე რუსები — ისინიც დაგვიფრთხნენ და დავილუ-პენით ხალხი: შემოსავალი სულ ერთიანად დავკარგეთო. თუ არა და სადააქვს სიონის ტაძარს იმდენი ფული, რომ ასეთი ძვირი ხორა, როგორც არის ბ-ნ მონადირაშვი-ლისა, შეინახოსო. ქართული ხორა ნახევრად მიინც რუსულად უნდა გალობდეს, ამას მოითხოვს „სამარ-თლიანობა“. იო, ბატონო, ქართ-ველთა გულ-უბრყვილო „სამართლი-ანობა“! ასეთი ხალხი რეჟიმობადა შესაბრძინისა, მაგრამ რა აღარა-რის ვივარდებს! რაღა ერთად-ერთ ქართულ ხორაზე დაებადა ასეთ საარაკო სამართლიანობის დაცვის გრძობები სობოროს კრებულს?!

ეს დამახასიათებელია ჩვენის რატომ ავიწყლებათ სასულიერო სფეროებთან ახლომდგომ საკრებულო ტაძრის სულ ერთიანად ქართველ დეკანოზებ-ს ის დეკანოზებელი უსამართლობა, რომელიც მათ ცხვირ წინ არის აღ-მართული, მაგრამ არ უნდათ. რომ დაინახონ! ჩვენ მოვასხენებთ ექსარ-ხოსის რუსულ ხორაზე, რომლის მთელი კარგა მსუქანი შესანახი თან-ხა, იმ ფულიდან გადაიდება ხოლმე წლიურად, რომელსაც ხანა იძ-ღვავა ჩამორთმეულ ჩვენ საეკლესიო მამულების საიჯარო გადასახა-დის სახით, — ესე იგი რუსული ხო-რა ჩვენს საქათალიკოზო ტაძარში ინახება, იფორჩქნება, ვითარდება, სპობს მასში (ჯამბარში) ქართულ გალობას, საქართველოს ეკლესიის ხარჯითვე! ეს ფაქტია, რომელიც ბევრს ჩვენს გარდაც მოეხსენებათ, მაგრამ მას განგებ არიდებენ თავს და ისევე ღატაკ ეკლესიებზე ამჯო-ბინებენ ქართულ ხოროს შესანახ ხარჯის გაწერას, იპოტომ რომ ეს უხიფათოა საქმე...

ან რატომ აღარ არის ქართული ხორა ისეთ ცენტრალურ ქართულ სამრეწველო ეკლესიებში, როგორც არიან, მაგალითად, ქეაშვიეთი, კა-ლოლუბანი, ანჩხეთი, წმ. მარინე, სამეგრეო ამ უკანასკნელში წინააღ-მდელობს ქართული გალობის აწი-ღებლ დროის ერთი მკოდნეთაგანი მღვდელი, რომელიც ერთ-ერთ სა-სულიერო სასწავლებელშია კი მას-სწავლებლობს! ჩვენ არას ვამბობთ ქალაქის სხვა განაპირა ქართულ სამრეწველო ეკლესიებზე; ამათში დიდხინიდან ნელ-ნელა შევარბე-დააკანონეს რუსული ღვთაე მსახუ-რება და გალობაც, რომელიცა თითქმის სულ ერთიანად განდევნეს ქართველთა სამრეწველო ეკლესიებში-დან ქართული არა თუ გალობა, ის ორიოდვე ასამაღლებლებიც კი, რომ-ლებსაც ქართულად წამოიძახებდნენ ხოლმე ხანდის-ხან მღვდლები!

რა არის ამის მიზეზი? ნუ თუ მხოლოდ „სულიერ მამების ჯიბეში“ მიმართულებაა? „ზრუნვა-ერთნარად ბუნებრივად ყველა ადა-მიანისათვის, „სულის საქმეს“ ემსახუ-რება ის, თუ „ხორცისას“, ოღონდ ასეთ ზრუნვაში არ შედიოდეს უზუნეო საშუალებები, თუ ვინდ ისეთი, რო-

*) ახე იხსენიებთ ქართველთა ეკლესი-ის დეკანოზებებსა და მღვდლებს, რომლებიც მრევლი ცნობდით ვისცდებოდა მღ-ვდეთი უხმუნებო, დამუხვავ ამომხავ-ფეთში მღვდლებების დროს მემთხვევა მისგანაც ქართული წირვა-ლოცვა მთავ-რება და აუტანებამი მთხვეული ნახულ-მო-ხვეულით, ადარებს ქართულ მგლობე-ლთა გუნდის და მღვდელ-დაიჯანთა ხა-ნანგება-მწიგნობრების გოლს მსაქმე-ბელებს მრევლისა და დიდ უმრავლ-ხობას ამღვდს ქართულს...

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

თუნდა იმდენივე შენახული ფული ვიგულისხმობთ, ჩვენ წარმოგვიდგება ქართველთა ერთი ნაწილის არც ისე-თი სიღარიბის სურათი, როგორც აქამდის გვეგონა. შეგნებულმა ნა-წილმა რომ თითო შენახულ მანეთ-ზე ამ საერთო საქმისათვის თითო აბაზიკ გამოიღოს, კარგა თანხა შე-გროვდება ცენტრალურ ბანკის და-საარსებლად.

ან კი რას წაგაგებენ? კეთილ აზრ-საც განახორციელებენ, თანხაც შეე-ნახებათ და სარგებელსაც უკლებ-ლივ ჩაიხარებენ, გაცილებით მეტს, ვიდრე სახელმწიფო შეგნახველ კა-სიდან იღებენ. საქიროა მხოლოდ ნდობა. ნდობის მოსაპოვებლად უთუ-ოდ ამ საქმის სათავეში უნდა ჩად-გნენ ისეთი კაცები, რომელთაც სა-ქმის უნარი აქვთ.

ენაზე ხარმელაშვილი.
ქართული გალობა
ეკლესიაში*)
(ი. გარგარეთელის წერილის გამოც)
აღნიშნულ სათაურით „დროების“ მე-24 ნომერში მოთავსებული იყო ბ-ნ ი. კარგარეთლის წერილი. ავ-ტორი წერილისა, გადმოგვცემს რა გაგონილ ამბავს ვითომც ახალ არ-ქივულს უყრადღება მიეძევიოს ქარ-თულ საეკლესიო გალობის მეტად უნუგეშო მდგომარეობისათვის, მთელ ბრალს საქმის ასეთ ვითარებისას სდებს „სულიერ მამებს“, რომელ-თაც, ავტორის სიტყვით, „გახსა-მართლებელ იარაღად ძველად ნახ-მარი ფარი წამოუყენებიათ: ეკლესი-ისიბი ღარიბებია და არა ძალუბო ხორაობი იყოლონო... სულიერი მამები ეხლა უმეტეს შემთხვევაში მართა ჯიბეებზე ფიქრობენ. სწო-რედ ამ ჯიბე მოუღებ ბოლო ქარ-თულ ეკლესიებში გალობასო...“

ჩვენ არ ვიცით, რამდენად მარ-თალია ახალ ექსარხოსის გაცემა საეკლესიო გალობის ქართულ ეკ-ლესიებში ჩაქობა — ვაკენდაზე, ვინაიდან არ ვფიქრობთ, რომ ასე მალე მოასწრო მათმა მეუფებმა ამანუ უყრადღების მიქცევა, გან-კარგულების მოხდენა, მღვდლების შეკრება და მათგან 150 მ. ყოველ თვიურად ეკლესიებზე გაწერაც „სამუდამო ქართულ საეკლესიო ხოროს შესანახად“. თუმცა აქ დაუ-ჯერებელიც არაფერია, ვინაიდან არა თუ საეკლესიო გალობა, არა-მედ მთელი ქართველთა ეროვნულ-ეკლესიური ცხოვრება ასეთ აშ-კარა და ყველასათვის თვალსაჩინო დეზორგანიზაციის განიცდის მას შე-მდეგ, რაც მას საკუთარი მზრუნ-ველო და გულშემატკვიარი ჩამოერ-თობა, რომ ასეთი განაჩანაგება ივი-რისი ეკლესიისა ძალა-უნებრივად იქცევად თითოეულ ახალ მოსულ ექსარხოსის ყურადღებას. ზოგი მა-თგანი მართლაც გულწრფელად გა-ოცებული ოდესღაც „კეთილ-წესი-ერებთ და ანგელოზებრივ მწყობრ გალობა-მწიგნობრობით“ სახელ გა-სმებულ ივირის ეკლესიის ასე დაბეგვებით, პირველ შთაველილე-ბების გავლენით, ზომებსაც იღებდა ხოლმე ეკლესიურ ცხოვრების ფე-ხზე წამოასყენებლად და კერძოდ ქართულ გალობის აღსადგენ-გასავ-რცელებლად; მაგრამ... გადოდა დრო და ასეთი კეთილი სურვილი-ც სურვილებადვე რჩებოდნენ, ისი-ნი სიტყვას არ გაცილებიან ისე ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და შესახებ ხარჯიც და-წერილი-გაწერილია, მაგრამ ინიცი-ატორთა სიქმისადმი უმუყაითობა ჩამქრალან ხოლმე. ამის მიზეზი ბევ-რი იყო და არის, მაგრამ მათ შო-რის არა მცირედი მნიშვნელობა აქვს იმ გულგრილობას, რომლითაც ყველა ეროვნულ საქმისათვის მო-წამულთა ჩვენებური მღვდლებიც ვიცოც და ბერიც!

ჩვენ ვიცით, რომ არა ერთხელ ყოფილა ცდა ერთ სამუდამო ქა-რთულ მგლობელთა გუნდის და-არსებისა მაინც ქალაქში; მისთვის წესდებაც და

გასამართლება. 5 თებერვალს ტფ. ოლქის სასამართლომ გაარჩია ქუთაისის გუბერნიის მცხოვრების პირადი ნასრამის საქმე. მხარეებშია ხარაზოვის ქალთან წერილის მიწერა და 4,000 მანეთის მოთხოვნა. ნასრამის 4 წლით ტუსაღით განყოფილებაში გაგზავნა მიუსჯეს.

სატუსაღოში. „კავკ“ სიტყვით, ბაქოს ცენტრალურ სატუსაღოში რამდენიმე ტუსაღს განუზრახავს გაქცევა. ტუსაღებს გადაუხერხიათ თანჯერების რკინები, მაგრამ სატუსაღოს აღმინსტრაციას დროზედ შეუტყვევია ეს და საჭირო ზომები მიუღია.

მირზოების ნაცვლად. ნიანვარს საღამოთი მოხდა სხდომა ტფ. ქალაქის საბჭოს სამეურნეო კომისიისა, რომელმაც, ს. ზ. მირზოების ნაცვლად, თავმჯდომარედ აირჩია ხმ. მ. მატერტიანი.

ქუთაისის ქართული გიმნაზია. ქუთაისის საიდგომო-მამულო ბანკის გამგეობამ საკრედიტო კანცელარიიდან მიიღო ცნობა, რომ სამინისტრომ ნება დართო, ბანკის მოგებიდან გადაღებულ იქნას თანხა გიმნაზიის შესახებ მხოლოდ მიმდინარე 1910 წლისათვის. მომავალ წლიდან კი გიმნაზიის უნდა მოესპოს სუბსიდი და თავდასაზურობაში სხვა წყარო უნდა გამოიხატოს ქართული გიმნაზიის შესახებ.

ნამგებობის წარმომადგენლის ჩამოსვლა. ნამგებობის წარმომადგენელი პეტერბურგში სენატორი ბ. ნიკოლსკი ამ დღეებში ჩამოვა ტფილისში. სენატორს ტფილისიდან საგანგებო ვაგონი გაგზავნა.

კვირის, 7 თებერვალს, სამკურნალო სპეციალისტების დარბაზში ქართულად წაკითხვებს მოზრდილთათვის ნაკვამე „ნამგების ხეს“, მხოლოდ მტკრე-წილფანთათვის პარანაზალური წიკითხვის „კატა წიკეში“. კითხვა დაწვევა ათა საათიდან, გათავლება თარმეტსე.

სკვადის აუდიტორიაში კვირის, 7 თებერვალს, ქართულად წაკითხვის მოზრდილთათვის ციფრებიანი „ოგუნანამ რა ქქმსა?“. იქვე მტკრე-წილფანთათვის კანტაშვილი წაკითხვის „გუდეს“. კითხვა დაწვევა ათა საათიდან, გათავლება თარმეტსე.

თელავის ქალაქის მასსახვისი ტყეებისში ჩამოვდა და სათანადო მთავრობის წინაშე შუამდგომლობა აღსდგა, ნება დართონ თელავში გახსნას მუდამე აუთაქი.

5 თებერვალს ტფილისში შემდეგი ამბები მოხდა: სპარსეთის კვამეფლის არმაქ მნაკანავს სარჩევ დუქანში ზეპარავა ქურდები და გაუტაცნით 21 მან. სანთავაგ. გვიტო დაპატრონეს ნიკოლოზ კულუშავეცი და გიორგი (გვიტო ახ. ციან). სადგურ ნავთლთან ტიგრან ფინგელიანის საჯინბოში კვდელი გამოღებრევიტო ქურდებს და 5 ცხენი გაუტაცნით. ქურდებს ოთხი ცხენი მიწდორში დაუტოვებით, ხოლო მეხუთე წაუყვანით. გვიტო დაპატრონე ფრანგულიანის საწყობში მომუშავენი ლევან პოლოსიანი და გრიგოლ მინსიანი, მამუკას სოფელში ნიკოლოზ ოღანეზოვს გაუტაცეს საბურე და 11 ღორი მოპარეს. ოპანეზოვის ჩვენებით ამ ქურდობაში გვიტო დაპატრონეს ბაზში მათაშვი. ამბუქის ქუჩაზე მცხოვრებ ივანე ხეტირაშვილს სახლში შეპარავა 9 წლის ყმაწვილი ვიარგი ბიჭაშვილი და ძირაფა ტყვისი საყვლო წაუღია. საყვლოში შენახული ყაფილა აგრეთვე 13 მან. 50 კაპ. ბიჭაშვილი გამოტყობილა და უთქვამს, რე შემსკლინა ნესტორ კურესელიძემ, რომელსაც გადაყვით მოპარულნი ნივთი. ბიჭაშვილი და კურესელიძე პასუხის გედაში მისცეს. დიდუბის ქუჩაზე ანასტასია ვარლამიშვილის სახლის სარდაფს გაუჩნდა ცრცხლი. მალე სახლს მოსდებია. ცრცხლის მქობელმა ოპანე ცრცხლი ჩააქრო, ზარალი 100 მა. მტკია, სახლი 11,000 მან. არის დაზღვეული, გახრეკის დროს პოლიციამ დაპატრონა: მეორე ნაწილი—41, მეოთხე—22, მე 7—30 და მესამე—31 უპასპორტო კატი.

ტფ. პოლიციეიტერმა კარავა ხანია დაავალა პოლიციეიტეს, თვალყურის აღდგენა, რომ ქუჩა-ქუჩა მოთხოვრები არ დადიოდნენ და გამკლავ-გამომკლავთ არ

აწუხებდნენ. მიუხედავად ამისა ქუჩაში გამრავლდნენ მოთხოვრები. 5 თებერვალს პოლიციამ მრავალი მოთხოვრები დააპტინრა. ბევრნი მოსულნი რიან ერენის გუბერნიიდან და ოსმალ-სპარსეთიდან. მოთხოვრებს პოლიციის განკარგულებით ტუსაღით გაგზავნა თავიანთ სამშობლოში.

4 თებერვალს ხალაშის 10 საათზე წოვინათვის აბანოებზე ერთი ნომერი აუღლია ერენის გუბერნიიში სოფ. კარაკლისის მცხოვრებ მეთაფეს ამპარ სოს. არსენიანს და კარბოლის სიმევე დუღევი. შემდეგ დანით გადაუტარა ხელის მარდები. მოწამულთა სადაცმეფლოში გაუგზავნათ, მაგრამ იგი გზაში გარდაცვლილა. არსენიანს დაუტოვები პარათი—ჩემ მკვლელმაში ბრალი აქვის დასდებია.

5 თებერვალს პოლიციამ დაპატრონა საყვ. გუბერნატორად გ. დამასხელბუღნი და ნება დართოვლად დამარუნებულნი ივანე ხეტირაშვილი, მიხვილი ოღრდანივი და ივანე სტუპ ნეინი.

თეატრი და ხალაშაგა
ხეივანი მ. მდივანისა. მოვარებთ მკითხველს, რომ დღეს ქართული თეატრიში ხეივანისა ახალგაზრდა მსახიობ ქალის მ. მდივანისა. ქანმა მდივანმა თავის ნიჭითა და მეცადინეობით კარგა ხანია საზოგადოების სიყვარული დაიმსახურა. იგი ახალგაზრდაში ყველაზე მეტ ყურადღებას იქცევს. მსახიობს საბუნებისად აურჩევია შელომასის სინ ტერესა ჰიესა „შურის ძიების ღმერთი“. მომწარმოებლის იღებს მთელი დასი და სხვათა შორის ელ. მესხი შვილი.

მ. მ. გედევანოვის იუბილე. ამ დღეებში სხდომა ჰქონდა არტისტ გედევანოვის საიუბილეო კომისიის. კომისიისში არიან: ე. ი. ჯამბაკური-ორბელიანისა, ა. ი. მაჩაბელი, ს. ვ. არგუნიანი—დოლოგორუკოვისა, ნ. გ. პარტიკელი შვილი, ს. გ. კლინიკი, ა. პ. სარაჯიანი შვილი, გ. ი. მდებრავი, მ. ნ. ათაბეგოვი, გ. ი. თამაშვილი, ა. ა. ზარგარიანი, ა. შირინი-შვილი, გ. გ. კაფიცი, ს. გ. კანაკოვი, ხ. დ. მამულა შვილი და არტისტები: ვ. მესხი შვილი და კ. ნ. შათირი შვილი. აღმასრულებელ კომისიის თავმჯდომარედ კრებამ აირჩია ლ. ი. მდებრავი. კრებამ დაადგინა, მოიწვიოს სომხურ დრამატულ საზოგადოების და სომხურ დასის არტისტების წარმომადგენელი და მათი თანდასწრებით შეიმუშავოს იუბილეის პროგრამა. იუბილეი გაიმართება გაზაფხულზე.

ქართული ხალაშა ბაქოში. ორ თებერვალს გაიმართა ბაქოში ჩვეულებრივი ქართული საღამო. ასეთი საღამო ბაქოში ამ ცხრამეტი წლის განმავლობაში ყოველ წლივ იმართებოდა. წინა დამ საღამოებს დიდ-ძალი საზოგადოება ესწრებოდა. ეს, სხვათა შორის, იმიტომაც აიხსენებოდა, რომ ქართული საღამო თითქმის ერთად ერთი ეროვნული საღამო იყო, რომელიც იმით გამოიხატა საკვლამეკმელი აზრითა და მამის ისეთი კრიტიკული თვლითაც არავენი უფურება საღამოს პროგრამას, როგორც დღეს. მეტოქეც არავენი იყო და საღამო ყველას სიამოვნებას აგრძობინებდა. ბოლო დროს გარემოება შეიცვალა. ყველა ერთა დაიწყო ასეთ საღამოების მართვა. ყველა სცილობდა რაც შეეძლება უკეთ მოაწყოს საღამო, რომ მეტი საზოგადოება მიიზიდოს. ამ გარემოებით საღამოს პროგრამასაც ბევრი მოთხოვნილება აწვეს კისრზე. მეორეს მხრით ყველანი თავიანთ ნაციონალურ საღამოებს ესწრებიან და სხვის საღამოებზე ისე აღარ დადიან. ამ მხრით თათრებისა და სომხების საღამოები კარგ პაროპეტიზა, ვისიოდან ისინი რიცხვით მრავალნი არიან, მასთან მილიობითაც მრავალი ყვეთ და ისინი სხვა ერის დაუმარებლად დიდ შემოსავლიან საღამოებს მართავენ.

ქართველობა უფრო ცუდ პარობებშია, რიცხვით მცირენი ვართ და მეძლებულიც ცოტა გვყავს. ჩვენ თუ სხვა ერის წარმომადგენლები არ დავგვეწრნენ, ნივთიერი მთავრ საღამო-სი მცირედი იქნება. უკანასკნელი 3-4 წელიწადი საღამოს უმეტესად ქართველობა ესწრებოდა, სხვები როგორცაღ ვადაეჩვივნენ ჩვენ საღამოებზე სიარულს.

წლეულს საღამო გამართა წ. კ. გ. საზოგადოების აქაურ განყოფილების გამგეობამ, რომელმაც ყოველი ღონე იღონა, რომ საღამო კვლავ მველასათვის სისიამოვნო ყოფილიყო და ყველანი მოეხიბნა. საღამოს მთავარ-მასულის მტვერლ გამგეთ მოწვეულ იქნა ქენია თამარ გიორგის ასული

დადიანისა, რომელმაც დიდი უნარი გამოიჩინა და ბევრი შრომა დახარჯა, რომ გამგეობის სურვილი სისრულეში მოეყვანა.

თეატრალური კან. დადიანისა, გამგეობასთან ერთად, გადასწყვიტა საღამოს დიასახლისებდ მოეწვია ყველა ეროვნების წარმომადგენელი და მათთან ერთად შეემუშავებინა საღამოს პროგრამაც. საღამოს დიასახლისებდ მიწვეულ იქნენ: ქართველებიდან კან. დადიანისა და კან. ჩოლოყაშვილისა; რუსებიდან: ქენი მარტინოვისა და რავესკაია (ქალაქის თავის მუღელე); სომხებიდან: ქენი თუმევილი და პაპავაიოვისა; თათრებიდან: ქენი თალიგვისა და მუხტაროვისა; ებრაელებიდან: ქენი ბროლსკისა და იაკუბოვიჩისა და პოლონელებიდან: ქენი პლოსკო.

საღამოს პროგრამა მშვენიერად იქნა შესრულებული. პირველად გაიმართა ქართული წარმოდგენა (ერთ მოქმედებიანი ვოდევილი), რომელმაც საუცხოვოდ ჩააარა. განსაკუთრებით ყურადღებას იქცევდნენ ქენი ყველა მესხი და ნინა ტორელი (ნ. ვამერციელი). კარგად შესრულა იმერელ ლაქის როლი ბ-ნმა ანულოპე-მაც, რიგანი იყო ბ-ნი მატარაძე. ბევრი აქენს საზოგადოება, რომელმაც უხვი ტამსკრით დააჯილდოვა აღმსრულებელი.

შემდეგ დასდგეს ახალი ბოშური რომანები (новыя цыганскія романы) სევერსკისა ორ მოქმედებად. ორბვე მოქმედებამ მშვენიერად ჩააარა. განსაკუთრებულ ყურადღება მიიქცია კან. ჩოლოყაშვილისა, რომელიც ხინას როლს შეილულება. გარდა მშვენიერ თამაშობისა და ტუბილ ხმის გარეგნობითაც მომზიბდელი იყო და აღტაცებაშიც მოიყვანა დასწრები. მოწერონა საზოგადოების ქენი მელნიკოვისა, რომელიც გრუშის როლს თამაშობდა. კაცებში კარგები იყვნენ: ბ-ნი ემელავოვი, ნესტეროვი და ბარათაშვილი. ბევრი აქენა საზოგადოება ამაშეუკლმაც, რომელიც „მეტრ-დოტელს“ როლს ასრულებდა.

შემდეგ იყო დეკლამაცია. ბ-ნმა ბეტრუსევემა წაიკითხა გრ. ორბელიანის ლექსი, რუსულად თარგმნილი, რითაც აღტაცებაში მოიყვანა საზოგადოება და მოსთხოვეს განმეორება. მეორედ წაიკითხა ცნობილი „ბუღა“, რისთვისაც უხვი ტამით იქმნა დაჯილდოვეფული.

ქართული ხორო, რომელსაც წინ უძღოდა ორკესტრად შესრულებული „ალხდეგ გმირთ-გმირი“. ხოროს ლიტერატორბა ბ-ნი ვლადიმირსკი, ორკესტრბ-ბ-ნი სლოვინსკი. ხორომ შესარულა: „მევიკის ფაცხა“, გურუ-ლი „ფერო“, „მევიკი გურიაში მარა“ და ყარაშვილის ცნობილი „სამშობლო“, რომელიც შესრულებულ იქმნა ორკესტრთან ერთად. საზოგადოება აღტაცებაში მოვიდა და ტამს ბოლო აღარ უჩანდა. ბოლოს ხორომ და ორკესტრმა ერთად შესარულეს „გოგონა“, სადაც გლეხურ მოცეკვავედ გამოვიდნენ ცოლ-ქმარი ველია-ვიელი, რომელთაც საზოგადოებამ რამდენჯერმე გამეორებინა ცეკვა-მერე დაუტოვა დეფა-შურნამ და სცენაზე ლეკური ითამაშეს ქენი კეიოლაძისამ და ბ-ნმა ვლიმია-შვილმა და ქენმა გუნცკისამ და თავ. კ. ჩიჯავაძემ. ყველანი მოეწონენ დასწრეთა. დასასრულ გაიმართა ევროპული ცეკვა.

ოთახებში მშვენიერი დეკორაციებით იყო მორთული. შესავალ კარებთან ძველი ქართული სტილის კოშკი, რომელშიაც ნახი და მეტად ლამაზი ბანოვანი სარუხანოვისა მყიდდა ყვავილებს. მეორე ოთახში საქართველოს საშემდრო გზა და ნაძიდან ისინი რიცხვით მრავალნი არიან, მასთან მილიობითაც მრავალი ყვეთ და ისინი სხვა ერის დაუმარებლად დიდ შემოსავლიან საღამოებს მართავენ.

ქართველობა უფრო ცუდ პარობებშია, რიცხვით მცირენი ვართ და მეძლებულიც ცოტა გვყავს. ჩვენ თუ სხვა ერის წარმომადგენლები არ დავგვეწრნენ, ნივთიერი მთავრ საღამო-სი მცირედი იქნება. უკანასკნელი 3-4 წელიწადი საღამოს უმეტესად ქართველობა ესწრებოდა, სხვები როგორცაღ ვადაეჩვივნენ ჩვენ საღამოებზე სიარულს.

წლეულს საღამო გამართა წ. კ. გ. საზოგადოების აქაურ განყოფილების გამგეობამ, რომელმაც ყოველი ღონე იღონა, რომ საღამო კვლავ მველასათვის სისიამოვნო ყოფილიყო და ყველანი მოეხიბნა. საღამოს მთავარ-მასულის მტვერლ გამგეთ მოწვეულ იქნა ქენია თამარ გიორგის ასული

ს ვ ა რ ს ე თ ი

ტყუილი ხმა.
ის ხმა, ვითომ თიერანს რუსის ჯარი მიღსო, ტყუილი გამოდგა. გამოირკვა, რომ რუსის ყაზახთა პატარა რაზმი მხოლოდ სენჯანში მისულა გზატკეცილის დასაცვლად.

მთავრობის განცხადება.
მთავრობამ გამოაცხადა ოცი-ცხადებული ამნისტია არ შეეხება რაზმ-ხანის რაზმელებსა.

რეპტიონების დატუსაღება.
თეირანში აღმოაჩინეს საიდუმლო სიდგომი რეპტიონების კომიტეტისა. ამ ამბავში მიელი თეირანი ალაპარაკა. დაატუსაღეს ნაშაპარის მხარეულნი ნაშყოფი ისა-ხანი და ხუთი მისი თანამაზრე ისა-ხანი ძლიერ დაახლოვებული ყოფილა ნაშაპართან.

წერილი რედ. შიბართ

ზოგიერთ პირებს დავეთ ბილეთები და ასაღებენ ჩემს სახელით, ვითომ ჩემ სახელთანვე 23 თებ. დანიშნულ კონცერტისთვის. უნდა ვაუწყო ყველას, რომ 23 თებერვლისათვის ჩემ სახელთანვე არავითარი კონცერტი არ იმართება და, როგორცა სხანს, ბათობად საზგებლობენ საზოგადოებაში ჩემს სახელით.

ა. კაგარეთელი.

პირველი კავკასიის სარემონტო და შექმრები

ს ა ნ ე ლ ო ს ნ ო

ზოგადე ფონა
ტელეფონი № 9 ყვირისის ქუჩა, იარაღების და ამ. ქანხის პირდაპირ. შეეცევეთ, შეგწონ-შეგასწორებთ და გამზადებთ ნიშნების (დალის) დასადებად სასწორებსა და წონის ქვეს სხვა და სხვა სისტემების თანახმად ახალის კანონისა ზომითა და წონითა შესაბ.

შრამის სასწორები

(5-1031-1)

1-ლი ნაწილი, ოლგას ქ. № 8, იყიდება

კუჩხების მამული, ცარიელი ადგილი, ზომით 2185 ოთხე-სე. შეიღავთიან პირობებით. მსურველმა რეკთოს სისახლ. ქ. ქართ. თავად-ახნაურთა სახლი, მექლფე ფარსე-გავთან. (1-1037-1)

მ. ავსარკისოვების გლი
ჰყიფის სხვა და სხვა ხეხილის ნამყენებს. არას საზღვ-გარეთოს, რუსეთის და აღ-გილოზობივ საუკეთესო ჯიშის ხეხილები. ადრესი: **Ст. Спра. (З. К. Ж. Д.).** **Авсаркисову.** მსურველეს კატალოგის უფასოდ გვგზავნება. (15-1024-4)

სისოცსული წყაროს
რესტორანის ბინა ბალით. ქარვასლის ქუჩის ბოლოში თეთრ ნიღთან. ვაქირავების პირობებზე მოლაპარაკება შეიძლება სახლის პატრონთან ენობი, ანუ მის რწმუნებულ ივანე ბარქაიასთან მაღაზიაში. (10-კვ-3)

მთავარი მოგზავნი
75,000, 40,000, 20,000, 15,000, 10,000 და სხვა
მთავრობის ფულის ლატარია, რომელიც ხუთ-კლასად არის გაყოფილი და მოხდება ვარშავის სახელმწიფო ბანკში.
ლაბარის გამგეობა პირდაპირ ვენ-ბანკში პირებზე მიღებებს ანა ჰყიფის, (მემდგე კლასის მკეკამი მონაწილეობის მიუღებლად)
ა) მოგების დროს მიღების ფასის გამკლავებით: მთელი ბილეთი 8 მან. 1/2 ბილ. 4 მ., მეოთხედი ბილ. 2 მ.
ბ) მოგების დროს მიღების ფასის გამკლავებლად: მთელი ბილ. 10 მან. 1/2 ბილ. 5 მან., 1/4 ბილ. 2 მან. 5 მ.
1/10 ბილ. მიღებთი 10 მან. — „
1/20 „ „ „ 5 მან. — „
დაინარევი კლასები ლატ. ჩავადგება: 1/5 ნაწილი ბილ. 19 მან. 60 მ. 1/10 „ „ „ 10 მან. — „ 1/20 „ „ „ 5 მან. — „
შეიძლება ნაწილ-ნაწილად: ნახევარი მკეკ. დრფლ. ნახევ. ანტილითი

Л. В. ЛАНДАУ И К.
საბანკროდ ხელმო-
ვარშავა Братская 18. ადრესი დეკემბრისთვის **Варшава Ландаубанк**
(Д. и Э. Метцль и К. N 80,082). (2-6-1)

„მ. სენიევი“ და ახ. „კურის არაყი“
აქედებს საყოველთაოდ, რომ ამ ყმად მან გამოუშო გასასყიდად უმაღლესად დაწმენილი, ფილტრაციის საშუალებით, ახლად შეკეთებულ და გაუმჯობესებულ აპპარატებით, რომელთაც **კურის არაყი** დაჯილდოვებულია 1909 წლის პარიზის გამოვენაზე **უმაღლესის სარეკომით**
● ფირმა განსაზღვრებით უარმხ მუშობარს: **კურის არაყი № 101.**
კურის არაყი № 50.
ლკინის და **კახური არაყი, რომელიც არ დაუარდება კანიას.** (10-გ-1)
მოითხოვეთ ყველგან.

სანაგზე ამერიკულ ვაზისა
„კლო-ფურული“ ქუთაისში.
● **უდიდესი ასორტიმანტი რუსეთში** ●
1200 ამერიკული, ევროპული და აზიური სახმელ და საქმელ ყურძნის ჯიში და გიბრილები. მსურველთ უფასოდ გვგზავნებთ განმარტებანი და პრეის-კურანტები. აქვე იღებენ ზავშვებს სამეურნეო მუშაობის შესასწავლად. (0-5-23)

პროპოლინიის
1897 წ. 1908 წ.
ამხანაგობა რიგაში
საუბრიკო საწყობი ამიერ-კავკასიისთვის ტფილისში
სოლოლაკის ქუჩა, № 4.
● **იყიდება ნარდად და სალომით:** ●
დარეზინებული წყალ გაუფილი ზედა ტანისამონი
სულ ახალ საზღვარ-გარეთულ ფასონების საუკეთესო ინგლისურ მატერიებისა. ხოლო იფე ფასიანის.
დარეზინებული წამოსახხმები და პალტოები ბ-ნი აფიკეროთათვის;
დარეზინებული მატრინა სხვა და სხვა მიზნისთვის;
ჩაიინის ღრუბელი;
სამარცხლები რქის რეზინისგან;